

Tehlikeli Atıkların Taşınması

Tehlikeli Atık Taşıma; Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında atıkların taşınması konusunda zorunlu bir nakliye türü olup aynı yönetmelik kapsamında atık üreticisi ve ara depolama, geri kazanım ve/veya bertaraf tesislerine getirilen yükümlülüklerin paylaşımı anlamında bir hizmettir. Tehlikeli maddeler kamuya açık karayolunda, Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik ve ADR hükümlerine uygun olarak ekonomik, kontrollü, seri, güvenli, insan sağlığına zarar vermeden ve çevreye olumsuz etkisi en az olacak şekilde taşınır. Tehlikeli atıkların ara depolama veya geri kazanım/bertaraf tesisine aktarılması Tehlikeli Atık Taşıma Lisanslı araçlar ile Ulusal Atık Taşıma Formu (UATF) düzenlenerek gerçekleştirilir.

Atığın nakliyesini nasıl yapacağım ?

Taşıma işlemi ve bedeli atık üreticisine ait olup, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'ne göre tehlikeli atık sınıfına giren atıklar, Yönetmeliği'nin 11, 12 ve 13'üncü Maddeleri doğrultusunda tehlikeli atık taşıma lisansı olan araçlarla sevk edilmelidir. Taşıma sırasında aracın tehlikeli atık taşıma lisans belgesi, sürücü eğitim sertifikası, gönderilen her atık tipi için ayrı olmak üzere firmanın bulunduğu ilin Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünden atık üreticisi firma tarafından alınacak Ulusal Atık Taşıma Formu ve sevk irsaliyesi doldurularak atığı taşıyan araç ile Bertaraf/ geri kazanım tesisine gönderilecektir.

Lisanslı Atık Taşıma'nın Normal Nakliyeden Farkı Nedir ?

Lisanslı araçlar tehlikeli atıkların taşınması için sızdırmazlık gibi özel önlemler alınmış ve Bakanlıktan lisanslanmış araçlardır. Yönetmeliğe göre Tehlikeli atıkların lisanslı araçla nakliyesi zorunludur. Normal nakliye araçlarıyla tehlikeli atık taşınmasına izin verilmemektedir.

Lisansız Araçlarla Atık Gönderebilir Miyim ?

50 kg a kadar olan atıklar, lisanssız araçla nakliye edilebilmektedir.

ADR: Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasını ifade eder.

Alıcı: Taşıma evrakı, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi veya taşıma senedinde belirtilen eşyanın teslim edileceği işletmeyi ifade etmektedir.

ADR Uygunluk Belgesi/Taşıt Uygunluk Belgesi: ADR Bölüm 9.1.3'te belirlenen ve taşıtın tescil edildiği ülkenin yetkili otoritesi veya yetkili otorite tarafından yetkilendirilen kuruluş tarafından verilen belgeyi ifade eder.

Ulusal Atık Taşıma Formu (UATF): tehlikeli atıkların Bertaraf / Geri Kazanım tesislerine taşınması sırasında kullanımı zorunlu olan bir formdur.

Atık Taşıma Faaliyetlerine İlişkin Genel Kurallar

– Tehlikeli maddeler kamuya açık karayolunda, bu Yönetmelik ve ADR hükümlerine uygun olarak ekonomik, kontrollü, seri, güvenli, insan sağlığına zarar vermeden ve çevreye olumsuz etkisi en az olacak şekilde taşınır.

– ADR Bölüm 3.2 Tablo A ve Bölüm 3.3'te belirtilen taşınması yasaklanan tehlikeli maddeler taşınmaz.

– Tehlikeli maddelerin taşınmasında yer alan taraflar, hasar ve yaralanmaları önleyebilmek ve gerekirse bunların etkisini en aza indirebilmek için ön görülebilen risklerin yapısını ve boyutunu göz önünde bulundurarak bu Yönetmeliğe ve ADR hükümlerine uygun tedbirleri almak zorundadırlar.

– Tehlikeli maddelerin karayolu ile taşınmasında; ADR Bölüm 6'da tanımlanan ve Bakanlıkça veya ADR'ye taraf bir ülkenin yetkili otoritesince yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından test edilip UN Numarası verilerek sertifikalandırılmış olan ambalajların kullanılması zorunludur.

– Tehlikeli madde taşımacılığında ADR’de tanımlanan etiket, işaret ve turuncu plakaların kullanılması zorunludur.

Yetki belgesi sahibi olma zorunluluğu

– Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında; taşımacılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler, Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre C1, C2, K1, K2, L1, L2, M1, M2, M3, N1, N2, R1, R2 yetki belgelerinden herhangi birine sahip olmak zorundadırlar.

– Kendi faaliyetleri ile ilgili olarak özmal araçlarıyla ticari olmayan taşıma yapacak kamu kurum ve kuruluşlarının; tehlikeli madde taşımaları için bu Yönetmeliğe uymak kaydı ile Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında herhangi bir yetki belgesine sahip olmaları gerekmez.

– Bu Yönetmelik ve ADR’ye göre tehlikeli maddelerin karayoluyla taşımacılığı alanında faaliyet gösteren; dolduran, paketleyen, yükleyen, gönderen, alıcı, boşaltan ve tank-konteyner/taşınabilir tank işletmecileri, bu faaliyet alanlarından biri veya birden fazlası için Bakanlığa başvurarak Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi almaları zorunludur. Faaliyet Belgesinin düzenlenmesine ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Taşıt uygunluk belgesi ve izin alma zorunluluğu

– Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında taşıma yapacak yetki belgesi sahipleri ile kamu kurum ve kuruluşları, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan tabloda sınıfları belirtilen tehlikeli madde ve eşyaları taşıyabilmek için söz konusu tabloda belirtilen ilgili veya yetkili mercilerden izin almak zorundadırlar. Söz konusu izinler, izin alma tarihinden itibaren en fazla bir yıl geçerli olacak şekilde düzenlenir.

– ADR Bölüm 3.2 Tablo A’da yer alan bir kısım tehlikeli maddelerin taşınmasında kullanılacak taşıtlar (EX/II, EX/III, FL, OX, AT ve MEMU) ADR Bölüm 9’da belirtilen hükümlere uygun olması gerekir. Söz konusu taşıtların, Türkiye’deki ilk muayenesinde, Bakanlık veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluşça verilmiş Taşıt Uygunluk Belgesi (ADR Uygunluk Belgesi) ile belgelendirilmesi zorunludur.

– Bakanlık, ADR Bölüm 9’da tanımlanan taşıtların, dönemsel teknik muayenelerinin yapılması ve bunun sonucunda ADR Uygunluk Belgesinin geçerlilik süresinin uzatılmasına yönelik olarak ayrı bir düzenleme yapar.

UATF (Ulusal Atık Taşıma Formu) nasıl doldurulur ?

a) UATF Formunu Nereden Temin Ederim? Taşıma Formları atık üreticisi tarafından ilgili İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerinden temin edilir.

b) UATF Hangi Atıkların Taşınmasında Kullanılır? -Tehlikeli atıklar -Tıbbi atıklar -Atık pil ve akümülatörler -Atık bitkisel yağlar -Atık yağlar -Ömrünü tamamlamış lastikler -Atık elektrikli ve elektronik eşyalar

c) UATF Formunu Nasıl Dolduracağım? Ulusal Atık Taşıma Formunun talep edilen bilgiler aşağıda belirtilen açıklamalara göre doldurulacaktır. 1) ATIK KODU: Ulusal Atık Taşıma Formunun ÜRETİCİ bölümünde yer alan (12) nolu veri tipi, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nin (EK 7) sinde yer alan listede verilen 6 haneli kodlara göre doldurulacaktır.. 2) ATIK ADI: Formun ÜRETİCİ bölümünde yer alan (13) nolu veri tipi, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği (EK 7)de yer alan listede belirtildiği şekilde doldurulacaktır. 3) H NUMARASI: Formun ÜRETİCİ bölümünde yer alan (11) nolu veri tipi, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği’nin EK (5) inde yer alan tehlikelilik özelliklerine göre doldurulacaktır.(örneğin H3-A gibi) 4) 20° C’ DE FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ: Formun ÜRETİCİ bölümünde yer alan (14) nolu veri tipi aşağıda belirtilen kod numaralarına göre kodlanacaktır. 1)Toz/toz şeklinde 2)Katı 3)Akışkan/Macun 4)Çamurlu 5)Sıvı 6)Gaz 7)Diğer (belirtiniz) 5) RENK: Formun ÜRETİCİ bölümünde yer alan (15) nolu veri tipi, aşağıda

belirtilen kod numaralarına göre kodlanacaktır. 1)Beyaz 2)Kahverengi 3)Kırmızı 4)Mavi 5)Sarı 6)Siyah 7)Yeşil 8)Diğer (belirtiniz) 6) AĞIRLIK: Formun ÜRETİCİ bölümünde yer alan (16) nolu veri tipi, atığın ağırlığı kilogram ve/ veya ton olarak belirtilecektir. 7) AMBALAJ VE KONTEYNİR TÜRÜ: Formun ÜRETİCİ bölümünde yer alan (17) nolu veri tipi, aşağıda belirtilen kod numaralarına göre kodlanacaktır. (1)Varil (2)Ahşap fıçı (3)Bidon (4)Kutu (5)Torba (6)Karışık Ambalaj (7)Basınçlı hazne (8)Balya (9) Diğer (belirtiniz) 8) AMBALAJ VE KONTEYNİR SAYISI: Formun ÜRETİCİ bölümünde yer alan (18) nolu veri tipi, yukarıda belirtilen ambalaj ve konteynir sayısı formda ayrılan üç dijital bölüme yazılacaktır. 9) TAŞIMA ŞEKLİ: Formun TAŞIYICI bölümünde yer alan (13) nolu veri tipi, aşağıda belirtilen kod numaralarına göre kodlanacaktır. (1)Karayolu (2)Tren (3)Hava (4)Deniz (5)İç Karasular Verilen kodlara göre doldurulacaktır. 10) BERTARAF/GERİ KAZANIM İŞLEMLERİ: Formun ALICI bölümünde yer alan (13) nolu veri tipi, Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nin (EK 2) sinde yer alan geri kazanım (R kodları)/ bertaraf (D kodları)işlemleri için verilen kodlara göre doldurulacaktır. 11) ATIK TRANSFERİ: Formun ALICI bölümünde yer alan (14) nolu veri tipi; formda verilen (a),(b),(c),(d) kutularına (X) işareti konularak doldurulacaktır. 12) TARİHLER: Formda talep edilen tarih bilgileri gün/ ay/ yıl olarak belirtilecektir. 13)Formda talep edilen fakat açıklama kılavuzunda açıklanmasına ihtiyaç duyulmamış diğer veri tipleri hakkındaki talep bilgiler, form üzerindeki ilgili yerlerine beyan edilecektir.

d) UATF Döngüsü Nasıl Olmalıdır? (Ek 9-A) ve (Ek 9-B) de yer alan atık taşıma formlarından (A) formu mavi, (B) formu pembe, (C) formu beyaz, (D) formu yeşil, (E) formu sarı renktedir. Atık üreticisi ve taşıyıcı tarafından ülke içi taşımada (Ek 9-A) da yer alan (A), (B), (C), (D) formları, uluslararası taşımada ise (Ek 9-B) de yer alan (A), (B), (C), (D), (E) formları doldurulur ve valiliğe başvurulur. (A), (C) ve (E) formları iki nüsha olmalıdır. Bu formlardan;

a) (D) formu taşıma başlamadan önce, atık üreticisinde kalır, üretici tarafından valiliğe gönderilir,

b) (A), (B), (C), (E) formları taşıma esnasında bulundurulmak kaydı ile taşıyıcıya verilir,

c) (E) formu uluslararası taşımada, taşıyıcı tarafından gümrük çıkışında Bakanlığa bir nüshası gönderilmek üzere gümrük memuruna teslim edilir,

d) (A) , (B) ve (C) formu taşıyıcı tarafından atık bertaraf tesisi sorumlusuna imzalatılarak, (A) ve (B) formları atıkla birlikte teslim edilir. (C) formu ise taşıyıcıda kalır, bir nüshası üreticiye teslim edilir,

e) (A) ve (B) formu atık bertarafından sorumlu kişi veya kuruluş tarafından imzalanarak alınır. (A) formunun bir nüshası bertarafçı tarafından net miktarlar, bertaraf yeri ve tarihi form üzerine doldurulduktan sonra Bakanlığa gönderilir,

f) (B) formu net miktarlar, bertaraf yeri ve tarihi form üzerine doldurulduktan sonra bertaraf eden tarafından üreticiye gönderilir.

UATF Formlarını Saklamam Gerekliyor Mu?

Gönderilen ve alınan tüm taşıma formları üç yıl süre ile saklanmak ve denetimlerde yetkili idarelerce istendiğinde hazır bulundurulmak zorundadır.

TEHLİKELİ				ATIKLAR
ATIK				YÖNETİMİ
ULUSAL	ATIK	TAŞIMA	FORMU	(UATF)
ATIK	KODLARI			LİSTESİ
ATIK YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ				